

Bildande av Gråthålets naturreservat i Leksands kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap 4 § i miljöbalken att bilda Gråthålets naturreservat i Leksand för det skifte på 12 ha av fastigheten Söder Rälta 4:10 som markerats på bifogad beslutscharta och som ansluter direkt mot det befintliga Gråthålets naturreservat i Gagnef.

Beskrivning av området och skälen för beslutet

Gråthålets naturreservat i Leksand består av en halvkilometerlång sänka med en diabasgång i leptitberggrunden. Små stup och lodytor förstärker intrycket att det är en förkastning som format terrängen. I sänkans botten rinner en liten bäck med ett rakt lopp som helt styrs av bergsidan.

Barrskogen karaktäriseras av sumpskogsbestånd med lövinslag omgivna av mer ordinära barrskogsbestånd. Skogen ger ett stökigt intryck med gott om självgallrade träd men också grövre lågor. Den rika skogsmiljön är en tillgång för trakten och nyttjas av många arter. Några av de permanenta invånarna är ullticka, borstticka, stuplav och knärot.

Gråthålets naturreservat i båda kommunerna är godkänt som Natura 2000-område i EU:s nätverk av skyddad natur.

Syftet med reservatet

Syftet med Gråthålets naturreservat är att bidra till att uppfylla det nationella miljömålet om levande skogar genom att

- bevara ett biologiskt rikt skogsområde med barrskog och sumpskog i en ravinsänka inklusive områdets växt- och djurliv i naturlig utveckling
- ge möjlighet till friluftsliv och naturupplevelser i ett spännande ravinområde där inget skogsbruk bedrivs
- i den mån det inte strider mot bevarandet, ge möjligheter till vetenskaplig forskning

Syftet ska nås genom

- att området lämnas till fri utveckling
- information och stigunderhåll
- tillsyn av slitaget

Reservatsföreskrifter

Utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning skall följande föreskrifter gälla inom Gråthålets naturreservat i Leksand. Identiska föreskrifter gäller redan inom Gråthålet i Gagnef

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § i miljöbalken om inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden. Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning, såsom väg, vändplan eller P-plats
2. spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa, dämma, dika eller skyddsdika
3. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, matjord, torv eller vass
4. anlägga mark- eller luftledning
5. anordna upplag av t ex träd, ris, jord, sten, grovsopor eller dylikt
6. röja, gallra, avverka, markbereda, plantera, så eller utföra annan skogsvårdande åtgärd
7. skada växande eller döda, stående eller kullfallna träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar eller lavar
8. göra upp eld
9. jaga på annan tid än 1/10 – 1/3. Jaga fågel samt bedriva jakt med fälla eller dylikt
10. framföra fordon i terrängen annat än för underhåll av kraftledning
11. tälta
12. anlägga jaktpass eller jakttorn e dyl samt hugga eller röja siktgator

13. tillföra mineraler, skogsgödsla eller använda kemiska och biologiska bekämpningsmedel

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet. Punkterna A 6-7 och A 12 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen om bekämpning av skadeinsekter ej skall gälla inom naturreservatet. Frånsett föreskrifterna ovan får vid skadeangrepp som hotar närliggande skogsmark kemisk eller biologisk bekämpning användas om det kan ske utan risk för att syftet med reservatet äventyras. Bekämpning ska i sådana fall utföras i samråd med Skogsvårdsstyrelsen och Länsstyrelsen.

B. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktas med stöd av 7 kap 6 § i miljöbalken att tåla följande intrång inom reservatet

att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap 30 § i miljöbalken om inskränkning i allmänhetens rätt i reservatet. Det är förbjudet att

1. göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål
2. skada växande eller döda, stående eller kullfallna träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar eller lavar
3. fänga eller insamla djur
4. framföra fordon som t ex cykel, terrängtraktor e dyl
5. plantera främmande djur- eller växtart
6. klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter
7. göra upp eld
8. tälta
9. medföra lös hund

D. Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av skötselplanen. Inom ramen för syftet med naturreservatet kan Länsstyrelsen, efter samråd med Gagnefs och

Leksands kommuner, fortlöpande meddela direktiv för skötsel och förvaltning. Förvaltare för reservatet ska vara Gagnefs kommun.

Ärendets handläggning

Gråthålets naturreservat i Gagnef beslutades av Gagnefs kommun i februari 1998. Redan före det hade preliminära samtal förts om en reservatsbildning på Leksandssidan mellan markägaren, Leksands kommun och Länsstyrelsen men lagts på is inför den kommande omarronderingen i Djura. Då planerades först Gråthålet som en sk naturvårdssamfällighet. Då den inte gick att lösa frivilligt ställde staten medel till förfogande för markinlösen och reservatsbildning. Området ingår redan som ett av två skiften i den nybildade fastigheten Söder Rälta 4:10.

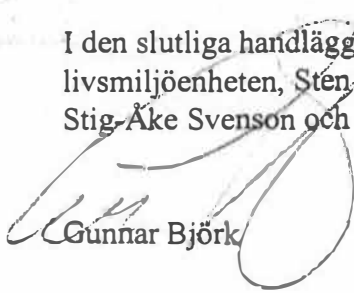
Remissomgången har resulterat i att Länsstyrelsen av formella skäl, på inrådan från Naturvårdsverket, inte utformar beslutet som en *utökning* av Gråthålets naturreservat utan som *bildande* av Gråthålets naturreservat i Leksand.

Övrigt

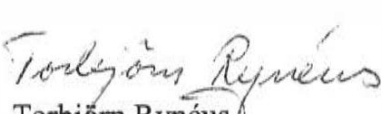
Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, formulär 6.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gunnar Björk och ledamöterna Jonas Carlgren, Anki Dåderman, Peter Hultqvist, Åke Johansson, Eva Kungsmark, Elisabeth Lindén-Brandt, Lena Olsson, Ulla Pehrson, Lennart Sacrédeus, Roger Stål och Birgitta Örtas.

I den slutliga handläggningen deltog även Inger Eriksson länsråd, Lars Ingelström, livsmiljöenheten, Sten Carlborg rättsenheten, Jack Zinderland kulturmiljöenheten samt Stig-Åke Svenson och Torbjörn Rynéus på miljövårdsenheten.

Gunnar Björk

Torbjörn Rynéus

Bilagor

Översiktskarta

Beslutskarta

Skötselplan

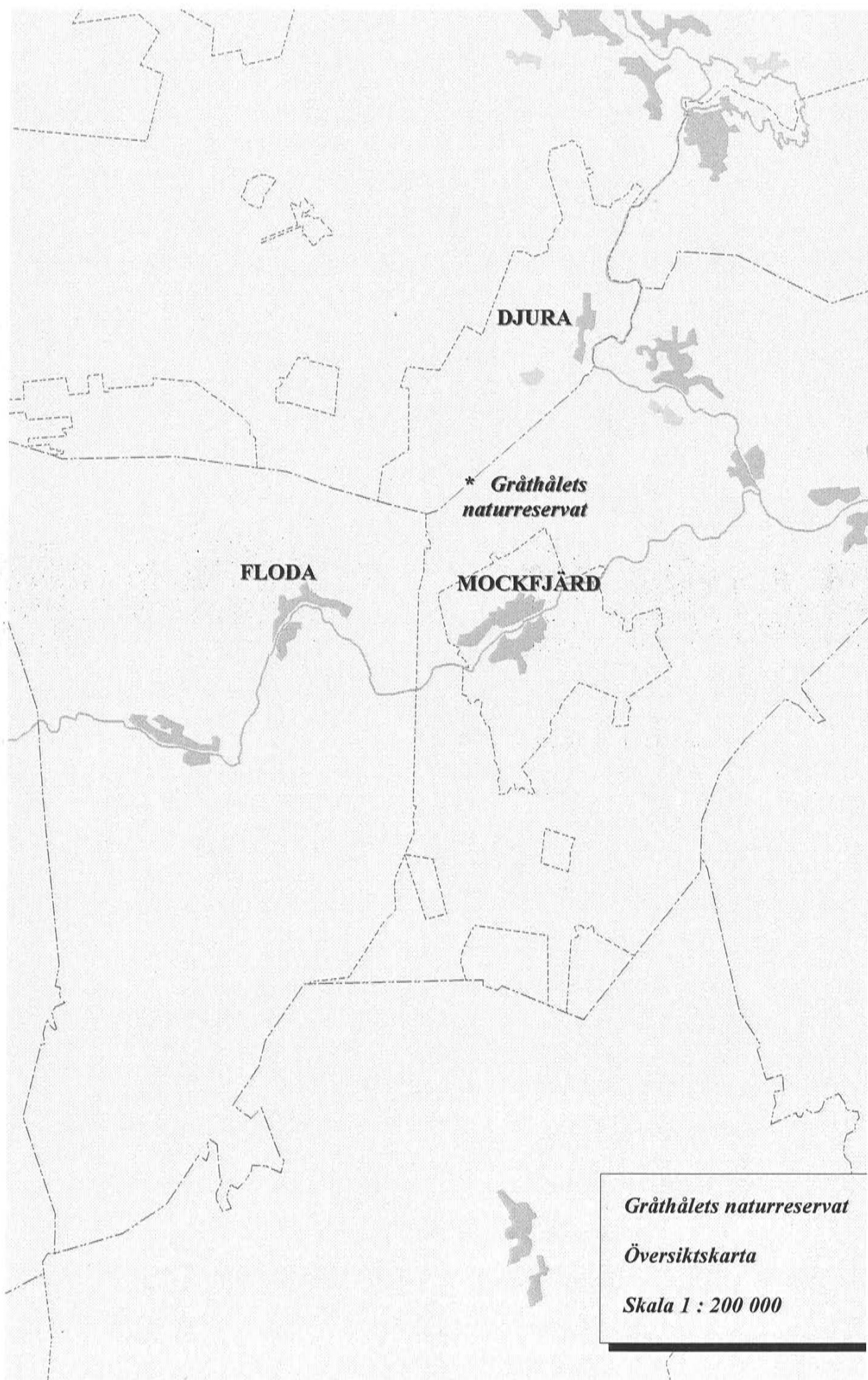
Registeruppgifter

Överklagningsformulär

(till de som får beslutet gm delgivning)

Sändlista

Sändlistan är borttagen i versionen på hemsidan.

DJURA

* *Gråthålets
naturreservat*

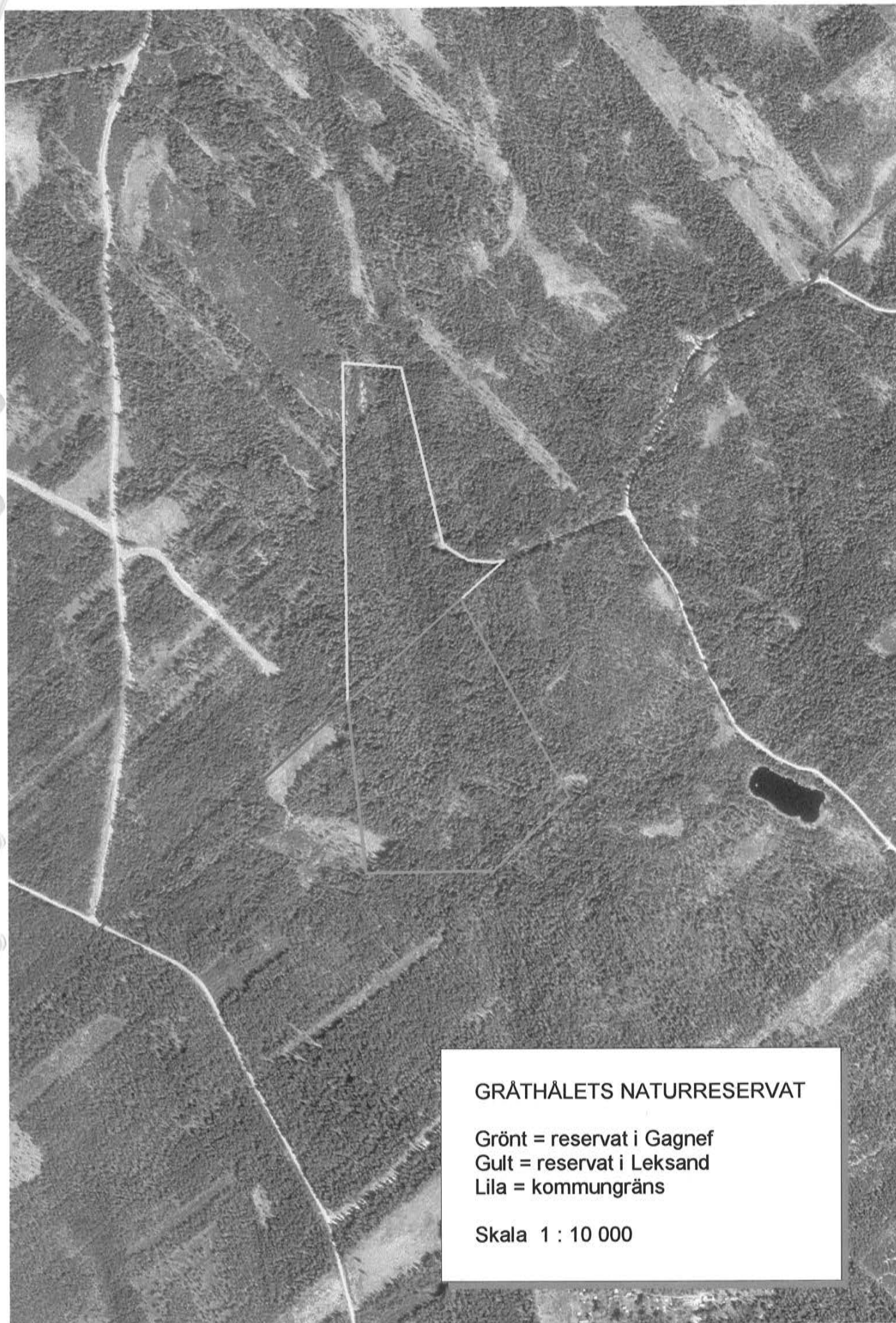
FLODA

MOCKFJÄRD

Gråthålets naturreservat

Översiktskarta

Skala 1 : 200 000

GRÅTHÅLETS NATURRESERVAT

Grönt = reservat i Gagnef

Gult = reservat i Leksand

Lila = kommungräns

Skala 1 : 10 000

Skötselplan för Gråthålets naturreservat i Leksands kommun

Syftet med reservatet

Syftet med Gråthålets naturreservat är att bidra till att uppfylla det nationella målet om levande skogar genom att

- bevara ett biologiskt rikt skogsområde med barrskog och sumpskog i en ravinsänka inklusive områdets växt- och djurliv i naturlig utveckling
- ge möjlighet till friluftsliv och naturupplevelser i ett spännande ravinområde där inget skogsbruk bedrivs
- i den mån det inte strider mot bevarandet, ge möjligheter till vetenskaplig forskning

Syftet ska nås genom

- att området lämnas till fri utveckling
- information och stigunderhåll
- tillsyn av slitaget

Beskrivning av Gråthålets naturreservat i Leksand

Administrativa data

Se uppgifterna till Naturvårdsverkets naturvårdsregister. De ingår som bilaga i beslutet om reservat.

Markanvändning

I och med reservatsbildningen upphör skogsbruket, som tidigare inkluderade kolning. Därmed blir naturvård, friluftsliv och jakt den enda formen av markanvändning.

Biologiska bevarandevärden

Barrskogen sänker sig i etapper ner mot ravinens botten och blir därmed variationsrik trots den ringa ytan. Sumpskogar med rikligt med död ved och lövträdsinslag skapar en rik miljö både för djur och växter. Gråthålet fyller en funktion för bärkraften i både fåglars och däggdjurs hemområden och som etablerings- och spridningsmiljö för svampar, kryptogamer och insekter m fl. De långsträckta terränghyllorna skapar motsvarande stråk med olika markfuktighet,

bl a snösmältnings- och högvattendrag som avspeglar sig i markvegetationen. Bergblottningsarna och lodytorna är ett annat värdefullt inslag liksom bäcken längs bergkanten i ravinens botten.

Geologiska bevarandevärden

Hela terrängen formad som en förkastning med förekomst av diabas i form av en gångbildning i leptitberggrunden är av geologiskt värde.

Bevarandevärden för friluftslivet

Gråthålets naturreservat har med sin särpräglade natur, både den biologiskt rika skogen, ravinsänkan med små stup och den lilla bäcken längs bergfoten, ett klart värde för friluftslivet som spännande utflyktsmål och strövområde.

Prioriterade bevarandevärden

I grunden dominerar det biologiska bevarandevärdet men ingenting tyder på att någon konflikt med värdena för geologi och friluftsliv ska uppkomma. Därför ska värdena för alla tre kategorierna bevaras i reservatet.

Skötsel av reservatets del i Leksand

Skötselområde 1, hela reservatet i Leksand: Skog med fri utveckling (SF)

Beskrivning av området

Se ovan under bevarandevärden

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Inget påtagligt trampslitage från besökare ska uppkomma på vegetationen på bergpartierna eller på de fuktiga och blöta markerna.

Skötselmål och föreskrifter för skötseln

Skogen utvecklas stegvis alltmer mot naturskog. Skogen lämnas till fri utveckling. Trampslitage följs upp årligen genom en översiktlig besiktning.

Friluftsliv

Information

Informationstavlorna bör ändras så att utökningen av reservatet arbetas in.

Vandringsstig

Den vandringsstig som finns i Gråthålets naturreservat i Gagnef bedöms vara tillräcklig. Besökarna i leksandsdelen bör kunna ströva fritt i ravinen.

Kostnader

Staten bör bekosta nya informationstavlor och uppmålningen av reservatets utökning. Den löpande tillsynen bekostas av naturvårdsförvaltaren.

Uppgifter om Gråthålets naturreservat i Gagnef och Leksand

Namn:	Gråthålets naturreservat
Kommun:	Gagnef och Leksand
Läge:	En knapp mil SV om Gagnef
Kartblad:	Ekonomisk karta 13 F 3a
Rubinkoordinater:	Mittpunkten ligger på 13 F 3a 07 17
Gräns:	Enligt markering på beslutskartan
Fastigheter:	Västerfors 27:2 och Söder Rälta 4:10
Naturvårdsförvaltare:	Gagnefs kommun
Markägare:	Gagnefs kommun: Västerfors 27:2 Staten: Söder Rälta 4:10
Areal:	29 ha
Naturtyper:	Barrskog, bäckravin 29 ha
Naturgeografisk region:	28b Sydligt boreala kuperade områden
Skyddsmotiv:	Allmänökologiska samt botaniska och zoologiska
Skyddsföreskrifter:	Indispensabla A1 – A13
Skyddsföreskrifter produktiv skog:	A6 – A7, A12
Befintliga anläggningar:	Informationstavla, vandringsstig
Planerade anläggningar:	Ny informationstavla
Skötselplan:	Föreskrifter under D